

DACHY BITUMICZNE

Całkiem nieodległe czasy w budownictwie jednorodzinym wiążą się ze wspomnieniami ponurych, krytych czarną papą dachów. Pokrycia te remontowane co kilka lat wiecznie przeciekały. Na szczęście to już historia. Współczesne bitumiczne materiały pokryciowe odznaczają się niezwykłą trwałością, szacowaną na 30-50 lat, bez konieczności stosowania jakichkolwiek zabiegów pielęgnacyjnych. Do tego wszystkiego dochodzi bogata oferta kształtów i kolorów dachówek bitumicznych – potencjalny klient ma w czym przebierać.

Opracowanie: Anna Grocholska

1 Termozgrzewalna papa dachowa (fot. archiwum BD)

Materiały bitumiczne, tak samo jak blachy, zaliczamy do pokryć lekkich. Wśród tego rodzaju pokryć znajdują się nowoczesne papy dachowe, popularne gonty bitumiczne oraz bitumiczne płyty faliste. Materiały bitumiczne wymagają sztywnego, szczelnego i równego podkładu. Dawniej więźbę dachową deskowano, obecnie coraz częściej stosuje się płyty wiórowe (V-100, OSB) lub sklejkę wodoodporną.

Papy dachowe

Wierzchnie papy dachowe 1 produkowane są na tekturze (coraz rzadziej stosowane), na osnowie z włókna szklanego, poliestrowego, juty oraz metali (miedzi i aluminium). Powlekające je masy bitumiczne mogą zawierać plastyfikatory zwiększające odporność powłoki oraz dodatki utrudniające rozplwianie się masy w wysokich temperaturach. Obecnie stosowanych jest kilka rodzajów mas bitumicznych (asfaltowych). Lepiki, materiały uszczelniające i akcesoria potrzebne do wykonania pokrycia dachu muszą być dobrane do rodzaju masy bitumicznej.

Bitum modyfikowany polimerami – stosuje się polimery APP (pokrycie odporne na temperatury w zakresie -15 do +150° C) oraz SBB (zakres temperatur od -40 do +120° C).

Bitum modyfikowany mineralnie – do masy asfaltowej dodaje się mączkę chlorytowo-sercytową, która zwiększa odporność papy na promieniowanie UV i opóźnia procesy starzenia się materiału.

Bitum oksydowany – jest utleniany pod działaniem sprężonego powietrza lub pary wodnej. Papa jest bardziej elastyczna i odporna na wysokie temperatury.

Na powierzchni papy znajduje się posypka mineralna (o różnym uziarnieniu), która zapobiega sklejeniu się materiału w roli. Niektóre papy mają przekładkę antyadhezyjną, która pełni taką samą funkcję. Znajdująca się na niektórych rodzajach pap gruboziarnista posypka mineralna nie tylko zabezpiecza materiał przed sklejeniem się w rolce ale też chroni przed promieniowaniem UV i zmniejsza nagrzewanie pokrycia. Dzięki różnym kolorom posypki ma też walor estetyczny 2.

W przypadku pokrywania dachu papą obróbki dekarские powinny być wykonywane z papy na osnowie poliestrowej. Elementy metalowe mogą stanowić jedynie wzmocnienie mechaniczne.

Papy układa się na dachach o nachyleniu połąci do 30°.

2 Mineralna posypka w różnych kolorach (fot. Icopal)

Papy łączy się poprzez zgrzewanie na łączeniach brytów lub na całej powierzchni oraz mechanicznie, przybijając materiał do deskowania.

Papy zgrzewalne – produkowane są z impregnowanego włókna poliestrowego lub waty szklanej modyfikowanej masami bitumicznymi. Wierzchnia warstwa jest pokrywana posypką mineralną. Papa jest odporna na temperaturę do +110° C. Mocuje się ją po podgrzaniu palnikiem gazowym **3**.

Papy do układania na lepiku – na gorąco lub zimno. Rdzeniem jest tektura budowlana, a papa ma stosunkowo niewielką odporność na wysokie temperatury – do +70° C. Wykonuje się z niej warstwy wierzchnie w pokryciach wielowarstwowych.

Papy mocowane mechanicznie – są to przede wszystkim papy polimerowo-asfaltowe, odporne na temperaturę do +100° C. Przeznaczone są do wykonywania warstw wierzchnich w pokryciach jednowarstwowych.

Papy samoprzylepne – przyklejają się do podłoża pod wpływem nagrzewania się od słońca. Można je więc układać na materiałach nieodpornych na bardzo wysoką temperaturę – np. drewno.

Płyty faliste

Są produkowane z włókien celulozowych nasyconych bitumem w wysokiej temperaturze i pod wysokim ciśnieniem. Są barwione na kolory: antracytowy, bordo, brązowy, zielony, czerwony **4**. Warstwę ochronną stanowi powłoka żywiczna lub akrylowo-wyniowa. Płyty są odporne na grzyby, wilgoć i wysokie stężenie kwasów w powietrzu. Oferta płyt jest uzupeł-

niona o wszystkie elementy niezbędne do wykonania pokrycia dachu.

Bitumiczne płyty faliste mają najczęściej wymiary 94x120 cm, grubość 3 mm i różną głębokość fali. W przypadku dachów o skomplikowanych kształtach trzeba się liczyć z dużymi stratami materiału. Do mocowania płyt do podłoża służą specjalne gwoździe samouszczelniające, które wbija się w najniższe miejsce fali. Układanie bitumicznych płyt falistych zaleca się na dachach o nachyleniu połaci powyżej 10°.

Gonty bitumiczne

Znane są też jako dachówki bitumiczne. Są produkowane z papy na osnowie z impregnowanej tkaniny szklanej, zatopionej w modyfikowanym bitumie. Mają kształt pasów o szerokości 30-35 cm i długości 1 m, wyciętych u dołu tak, że sprawiają wrażenie kilku, połączonych ze sobą dachówek **5**. Warstwę wierzchnią stanowi granulat mineralny z dodatkiem barwników. Najczęściej spotykane to brą-

3 Elastomerobitumiczna papa renowacyjna jednowarstwowego krycia, zgrzewana (fot. Bauder)

zowy, czerwony, antracytowy, niebieski, zielony. Są też gonty z cieniowaną powierzchnią, które sprawiają wrażenie trójwymiarowości. Ponieważ poszczególne partie gontów mogą mieć różny odcień, należy przed układaniem wymieszać materiał z różnych paczek. Wskazane jest kupowanie gontów z jednej partii, czyli z tą samą datą produkcji.

Oprócz barwionych są też gonty pokrywane folią miedzianą **6**.

Najczęściej spotykane kształty to prostokąt, karpówka, rybia łuska, trapez czy sześciokąt.

Gonty czołowych wytwórców mają od spodu przekładkę uniemożliwiającą sklepanie się gontów podczas transportu i składowania. Należy ją usunąć przed mocowaniem ich do poszycia dachu.

4 Dach kryty bitumicznymi płytami falistymi (fot. Onduline)

Gonty przytwierdza się do podłoża mechanicznie gwoździami lub zszywkami. Kolejne warstwy skleja się lepikiem lub (najczęściej) używa się gontów samo- przyklepnych, które sklejają się pod wpływem nagrzewania przez promienie słońca.

Wiatrownice i kalenice wykańcza się również pasami gontów – odpowiednio układanymi.

Gonty bitumiczne powinno się układać na dachach o nachyleniu połaci minimum 15°. Przy niewielkim nachyleniu połaci oraz na terenach, gdzie wieją silne wiatry zaleca się pokrycie podłoża dodatkowo warstwą papy (najlepsza jest papa na welonie szklanym, talkowana).

5 Dach kryty gontami bitumicznymi (fot. Icopal)

6 Gonty bitumiczne powlekane miedzią (fot. Tegola Polonia)

